

Boekbespreking

Theo Peeters

Blösch, M., 2000. Die Grabwespen Deutschlands. - Die Tierwelt Deutschlands 71: 480 p. Uitgegeven door het Duits Entomologisch Instituut te Eberswalde, Verlag Goecke & Evers, Keltern, ISBN 3-931374-26-2, prijs: 145 DM.

Een dik boek met een stevig, eenvoudig vormgegeven kaft. Een kijkboek met veel kleurenplaatjes. Een leesboek met veel lezenswaardige verhalen over graafwespen, hun biologie en gedrag. Maar ook een prijzig boek, alleen voor in de kast van de echte graafwespenliefhebber.

Het boek bestaat uit een algemeen deel en een speciaal deel. Het algemene deel behandelt de anatomie en morfologie, fenologie en de biotopen, voedsel, slaap, voortplanting, nestbouw, jacht en proviandering, eiafzet, broedzorg, ontwikkeling, sociaal gedrag, orientatie, parasitisme en het observeren en fotograferen van graafwespen. Dit algemene deel wordt vooraf gegaan door een klein stukje systematiek over Hymenoptera en de positie van de graafwespen. Sprak men tot voor kort altijd over de familie van de Sphecidae, in de meest recente indeling volgens Melo (1999) worden de graafwespen verdeeld over twee families: Sphecidae s.str. en Crabronidae. Blösch volgt die nieuwe indeling van de graafwespen nl. de Sphecidae s.str. (met Ampulicinae en Sphecinae) en de Crabronidae (met de Pemphredoninae, Astatinae, Crabroninae, Bembicinae en Philanthinae).

Het speciale deel gaat dieper in op de subfamilies, genera en soorten. In dit systematische overzicht worden 2 families, 7 subfamilies, 52 genera en 262 soorten voorgesteld. De soortbeschrijvingen zijn het meest uitgebreid. De auteur bespreekt ook kort enkele (nog) niet in Duitsland gevonden genera en soorten.

Bij de soorten staan kleurenfoto's van dieren in actie, van larven, van nestplaatsen, van paringsgedrag en andere interessante aspecten uit het leven van graafwespen. De in totaal 341 kleurenfoto's die allen door de auteur zelf zijn gemaakt, vertellen een eigen verhaal en nodigen uit tot kijken. Diverse foto's zijn van mindere kwaliteit maar het is al een hele klus die vlieggrage dieren überhaupt op de gevoelige plaat vast te leggen.

Achterin het boek zijn, als een soort bijlagen, een aanhangsel met een soortenlijst, een prooidierenlijst van de graafwespen en een lijst van parasitoiden (Diptera, Hymenoptera en Coleoptera) van graafwespen opgenomen. Tenslotte bevat het boek een uitgebreide literatuurlijst en een index.

Het boek vat samen wat we weten over graafwespen. Nieuwe dingen komen we nauwelijks tegen, al blijkt uit de teksten dat de auteur zelf veel waarnemingen heeft gedaan aan het gedrag van graafwespen. Soms vind ik zijn waarnemingen echter te breed uitgemeten. In de teksten heb ik hier en daar kleine slordigheden gevonden. En ondanks een systematisch overzicht halverwege het boek en een soortenlijst achterin, mis ik een naamlijst waarin alleen de in Duitsland gevonden soorten worden genoemd.

Het boek vormt een goede graadmeter voor de teksten die geschreven zijn voor het graafwespendeel in onze wespenatlas. Alle soorten uit ons land staan er in en als je beide soortteksten naast elkaar legt kun je gemakkelijk en snel nagaan waar de gaten liggen.

In het voorwoord wijst Blösch op een determinatietabel in voorbereiding van de graafwespen en dat is een leuk vooruitzicht.

Literatuur

- Melo, G.A.R., 1999. Phylogenetic relationships and classification of the major lineages of Apoidea (Hymenoptera), with emphasis on the crabronid wasps. – Scientific Papers Nat. Hist. Mus., Univ. Kansas, 14: 1-55